

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ
ІМЕНІ А.В. НЕЖДАНОВОЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ОНМА імені
А. В. Нежданової
від «30» січня 2023 року
Протокол № 7
Олександр Олійник

ПОЛОЖЕННЯ ПРО АСПІРАНТУРУ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ АКАДЕМІЇ
ІМЕНІ А.В.НЕЖДАНОВОЇ

(оновлено)

Введено в дію наказом ОНМА № 13
від 31 січня 2023 р.

Одеса – 2023

1. Загальна частина

1.1. Аспірантура Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової є структурним підрозділом, який є основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

1.2. Аспірантура в своїй діяльності керується вимогами законів України «Про вищу освіту» (01.07.2014 №1556-VII), Положенням «Про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» (Постанова КМУ №261 від 23 березня 2016 р.), інших нормативно-інструктивних документів, рішень, наказів Міністерства освіти і науки та Державної атестаційної Комісії України з питань підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів, наказів ректора, рішень вченої ради, розпоряджень проректора з наукової роботи (за питань науки) і проректора з науково-педагогічної роботи (з питань навчального процесу).

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється заочною формою навчання:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту).

1.3. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури здійснює відділ аспірантури та докторантури і Вчена рада ОНМА імені А.В. Нежданової.

Для врегулювання відносин між аспірантом та вищим навчальним закладом укладається договір.

1.4. Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Порядку, Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених МОН, та правил прийому до ОНМА імені А. В. Нежданової.

1.5. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

1.6. Підготовка в аспірантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми ОНМА імені А. В. Нежданової за спеціальностями 025 «Музичне мистецтво» та 034 «Культурологія» і проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

1.7. Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі.

Індивідуальний план наукової роботи затверджується відділом аспірантури та докторантури, використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою ОНМА імені А. В. Нежданової рішення про

відрахування аспіранта.

Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

1.8. Підготовка в аспірантурі завершується захистом наукових досягнень аспіранта у спеціалізованій вченій раді. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

1.9. Аспірант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі, має право за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті ОНМА імені А. В. Нежданової на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з аспірантури;
- отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі.

2. Права та обов'язки аспірантів

2.1. Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у вищих навчальних закладах (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);
- академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства.

2.2. Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти також зобов'язані:

- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри захистити в

установлений строк своєї науковій досягнення у вигляді (фрагментів – підрозділів, розділів) дисертації.

2.3. Покладення вищим навчальним закладом на аспіранта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової програми та підготовкою дисертації забороняється.

2.4. Аспіранти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

3. Порядок та умови вступу до аспірантури

3.1. До аспірантури ОНМА імені А. В. Нежданової приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, мають відповідний освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та виявили бажання здобути ступінь доктора філософії на денній формі навчання за кошти державного бюджету та за рахунок коштів юридичних, фізичних осіб за освітньо-професійною програмою доктора філософії, спеціальностей 025 «Музичне мистецтво» та 034 «Культурологія».

3.2. На навчання для здобуття ступеня доктора філософії приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

3.3. Вступник особисто подає до приймальної комісії ОНМА імені А. В. Нежданової заяву в паперовій формі. Факт подання заяви в паперовому вигляді реєструється уповноваженою особою приймальної комісії в ЄДБО безпосередньо під час прийняття заяви.

3.4. Під час подання заяви в паперовій формі вступник пред'являє особисто:

- документ, що посвідчує особу та громадянство (відповідно до статті 5 Закону України «Про громадянство України»);
- військовий квиток або посвідчення про приписку – для військовозобов'язаних;
- диплом магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації), на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;

3.5. До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає:

копію диплому магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації), на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;

- копію документа, що посвідчує особу та громадянство; копію довідки про призначення ідентифікаційного коду; чотири кольорові фотокартки розміром 3 x 4 см.
- план-проспект дисертації;
- список опублікованих праць (якщо є).

Оригінали документів при участі в конкурсі вступником подаються лише один раз при виборі місця навчання.

3.6. Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною комісією ОНМА імені А. В. Нежданової, або в установленому законодавством порядку. Копії документу, що посвідчує особу та громадянство, військового квитка (посвідчення про приписку) не підлягають засвідченню.

Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

3.7. При прийнятті на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти (далі – Документ), обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності Документа, що здійснюється відповідно до Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 червня 2015 року за № 614/27059. Процедура визнання Документа з метою продовження навчання здійснюється ОНМА імені А. В. Нежданової до початку другого семестру першого року навчання його власника.

3.8. Вступні випробування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії складаються з:

фахового іспиту зі спеціальності (практична та теоретична частини);
іноземної мови;
філософії.

3.9. Вага балів з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в правилах прийому до ОНМА імені А. В. Нежданової.

3.10. Для проведення фахових випробувань при вступі до аспірантури створюються предметні комісії, до складу яких входить, як правило, три – п'ять осіб, які призначаються ректором ОНМА імені А. В. Нежданової.

До складу предметних комісій включаються доктори філософії (кандидати наук) та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.11. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до ОНМА імені А. В. Нежданової.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора ОНМА імені А. В. Нежданової, який оприлюднюється в установленому порядку.

3.12. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора ОНМА імені А. В. Нежданової призначається науковий керівник з

числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою вищого ОНМА імені А. В. Нежданової за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження. Вчена рада ОНМА імені А. В. Нежданової з урахуванням потреб аспіранта та ефективності роботи наукового керівника з підготовки докторів філософії може відвести більшу кількість годин навчального навантаження керівникові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду вищого навчального закладу.

4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

4.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються вченою радою ОНМА імені А. В. Нежданової.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

4.2. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються відповідним структурним підрозділом.

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується відповідним структурним підрозділом.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури ОНМА імені А.В. Нежданової.

4.3. Освітньо-наукова програма аспірантури ОНМА імені А. В. Нежданової включає не менше чотирьох складових, що передбачають:

- здобуття глибинних знань із спеціальності 025 «Музичне мистецтво» та 034 «Культурологія», за якою аспірант проводить дослідження;

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;
- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності;
- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іноземних наукових текстів з відповідної спеціальності.

Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

- на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;
- на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

4.4. Науково-методична рада ОНМА імені А. В. Нежданової має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших вищих навчальних закладах компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

4.5. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі знань 02 Культура і мистецтво та 03 Гуманітарні науки, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

4.6. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою або радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим

керівником (або консенсусним рішенням відповідного структурного підрозділу).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є звіт аспіранта про успішне виконання його індивідуального навчального плану та проведення підсумкової атестації на засіданні відповідного структурного підрозділу з відповідною спеціальністю.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації у разових спеціалізованих вчених радах, яка створюються в ОНМА імені А. В. Нежданової, де здійснювалася підготовка аспіранта.

4.7. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною формою навчання.